

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. II. Sigillum oritur ex omni Confessione, quam Pœnitens prudenter
vult esse sacramentalem; etiam solùm inchoata vel sacrilega, sive defectu
doloris in confitente, sive Sacerdotii, vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

entes, qui publicè & qui abscondè pœnitere debeant. Nam qui publicè peccat, oportet ut publicâ multetur pœnitentiâ, & secundùm ordinem Canonum pro merito suo & excommunicetur & reconcilietur.

42.
Solvitur.

Sed hæc verba parùm, aut nihil faciunt ad propositum; non enim loquuntur de revelatione aliqua faciendâ à Confessore, de qua sola hic disputamus, sed potiùs de revelatione faciendâ per ipsùm pœnitentem, qui debebat publicam pœnitentiam agere pro publicis peccatis, quòd non esse contra sigillum Confessionis, alio loco fusiùs probavimus.

Aliæ objectiones tangunt difficultates in sequentibus explicandas, quarum princeps erit; ex qua Confessione oritur sigillum, an etiam ex inchoata dumtaxat, aut sacrilega. Pro responsione ponitur

CONCLUSIO II.

Sigillum oritur ex omni Confessione, quam Pœnitens prudenter vult esse sacramentalem; etiam solùm inchoata vel sacrilega, sive defectu doloris in confitente, sive Sacerdotii, vel jurisdictionis in absolvente. Non oritur ex ea, in qua peccatum solùm narratur ab irridente Confessarium, aut ad peccatum pelliciarum, vel etiam causâ consilii, ad Confessionem non necessariam.

43.
Probat 2.
pars Con-
clus.

PRIMA pars probatur; quia hæc obligatio oritur ex reverentia debita Sacramento Pœnitentiæ, ne alioquin fiat odiosum, & pœnitentes meritò retrahantur ab ejus frequentatione: ergo oritur ex omni Confessione, quam pœnitens prudenter vult esse sacramentalem, id est, ex omni narratione peccatorum, facta intuitu Sacramenti, sive, cum intentione nunc vel postea recipiendi Absolutionem: nam aliàs, sicut mox dixi, Sacramentum fieret odiosum, & homines meritò retraherentur ab ejus frequentatione.

Quis enim pœnitens auderet confiteri, si Confessarius quorties justè differret, aut simpliciter negaret Absolutionem, propter indispositionem, vel aliam causam, non teneretur sigillo? Nonne hoc iudicium fit cum potestate absolvendi, & ligandi, juxta merita causæ? Ergo notitia causæ, quæ debet præcedere, committitur sub eodem secreto, sive debeat

Iudex absolvere, sive ligare. Hic est communis sensus totius Ecclesiæ.

Suffi it ergo, quòd pœnitens venit ad Confessorem, tamquam ad Iudicem in illo foro, ut iudicet de illius dispositione, & dirigat eum in ordine ad id, quòd existimat necessarium, ut possit aliquando Absolutionem obtinere. Unde oportet, ut ex parte Confessionis velit aliquo modo facere id, quòd Christus præcepit.

Quæ intentio colligitur à posteriori, si graviter mentiendi, putet se committere sacrilegium contra veritatem & fidelitatem, ac contra integritatem Confessionis debitam. Ideo quippe hoc putat, quia apprehendit illam Confessionem, tamquam à Christo institutam, & ex parte sua sacramentalem, licet ob voluntariam indispositionem; non possit compleri per validam Absolutionem.

Unde recipienda est huiusmodi Confessio, argum. c. 5. de Pœnit. & remiss. sequentis tenoris: Quidam ad Confessionem de criminibus veniunt, & quàmvis confiteri velint, se tamen afferunt abstinere non posse: Consultationi tua taliter respondemus, quòd eorum Confessionem recipere debes, & eis de criminibus consilium exhibere: quia licet non sit vera huiusmodi pœnitentia, admittenda est tamen eorum Confessio, & crebris & salubribus monitis pœnitentia indicenda. Non est ergo dubitandum, quin ex tali Confessione oriatur obligatio sigilli, etsi etiam spontè non faceret Confessionem integram; quia saltem est Confessio inchoata.

Et sanè in aliis Confessionibus, quæ sunt à legitimè dispositis, ut oriatur sigillum, non est necessarium expectare finem Sacramenti. Ac proinde non oportet, ut habeat pœnitens firmum propositum recipiendi tunc Absolutionem, si Confessarius iudicaverit eum dispositum; sed potest velle inchoare Confessionem, perficiendam tempore magis opportuno.

Non tamen valet, si quis, postquam dixit quòd voluit, adjungat: Pro nunc non curo de Absolutione, volo illam ad aliud tempus remittere; talis enim ab initio non videtur habuisse animum Absolutionis, sed solùm in fraudem necessitatis, ut liberius aliqua diceret, quæ factis non debet ipsi patrocinari. Interim valde periculosum foret, aliquid revelare; quia possit alter tunc dicere, se id solùm in Confessione manifestasse, & quis contrarium posset probare?

Et aliunde intentio, vel non intentio Absolutionis, cum sit interna, aliquando non facile cognoscitur, aut cognosci potest exteriori à Confessario; & ideo sileat, nisi moraliter certus sit; cum in re dubia semper iudicandum sit in favorem Confessionis, & pœnitentis, qui tamdiu, quàm non probatur omnino fictus, præsumitur bono animo accedere, id est, animo non impediendi Absolutionem, si Confessarius

rius absolvendum iudicet, aut certe absque animo contrario, quod videtur sufficere, ut oriatur obligatio.

46. Sed nunquid quæ penitentis, eadem est ratio Confessarii, ut & ipse debeat habere animum absolvendi, aut certe non habere animum contrarium? Certum est apud Omnes, Confessarium, si decipiat penitentem, ostendens exterius animum absolvendi, quem interior non habet, haud ideo vitare obligationem sigilli; quia aliàs (inquit Suarez Disp. 33. Sect. 3. n. 5.) possent Sacerdotes decipere penitentes, & ideo non obligari, quod est & contra iustitiam, quia nemini debet dolus patrocinari, & contra bonum Confessionis: inde enim & onerosa & formidanda fieret.

Item; quia licet Sacerdos in principio non habeat intentionem absolvendi seu perficiendi Sacramentum, nihilominus Confessio sacramentalis est; cuius signum erit, quia si in decursu Confessionis mutet intentionem, & tandem verè absolvat, perficiet Sacramentum. Ita hic Auctor & Alii communiter.

At verò (prosequitur Suarez) si à principio dicat Sacerdos, se nolle audire Confessionem, quidquid penitens conetur & velit eum obligare, non poterit obligationem sigilli inducere: quia non potest invitum cogere, ut sacramentaliter audiat. Et hoc modo voluntas audiendi Confessionem est necessaria ex parte Sacerdotis ad obligationem sigilli, si ve habeat intentionem absolvendi, si ve non, ut ostensum est. Hec ille.

47. Sed contra facit; quòd est à principio contradixisset, equidem mutata intentione in decursu Confessionis, posset sine nova Confessione verè absolvere, & perficere Sacramentum; ergo prior Confessio fuit sacramentalis.

Et certe ita est (inquit Lugo disp. 23. n. 44.) quòd ad audiendam Confessionem non prærequiritur consensus Confessarii: nam si ipso nihil tale cogitante, aliquis moribundus occurrat ei & dicat: *Pater, ego me accuso de tali peccato; absolve me*, illa certè erit Confessio sacramentalis, & poterit eum absolvere: quia in Iudice, ad iudicandum; non prærequiritur intentio audiendi accusationem; sed sufficit eam, & legitimas probationes audisse, etiam absque intentione, ut posset proferre sententiam, ad quam requiritur intentio.

48. Quàmvis ergo Sacerdos dicat, se nolle audire Confessionem; si tamen eam etiam invitus audit, illa Confessio sufficere ad absolvendum intentione mutata absque nova Confessione: ergo illa Confessio, quantum est de se; sufficit ad Sacramentum conficiendum, atque adeò afferret obligationem sigilli, licet fortasse non afferat obligationem illam secreti naturalis, quæ oritur ex pacto explicito vel implicito, cum non potuerit invitus & reluctans obligari aliquo modo ex pacto etiam implicito. Hæc ille Eminens.

Quem impugnat Arriaga disp. 45. n. 22. dicens: Quando Sacerdos ante inchoatam Confessionem protestatur, se nolle audire Confessionem, & hoc inculcat penitenti, profectò jam penitens non inchoat bonâ fide, sed malâ; quia vult confiteri, non accipiendo Absolutionem, aut ab invito eam extorquendo, cum audiat Sacerdotem dicentem, se nolle eum audire; jam ergo intendit Sacramentum, quale Christus non instituit, nempe sine intentione Absolutionis, aut cum ea violentè data: ergo non habet jus ad illud secretum non magis, quàm si ipse ab initio fuisset confessus, nullum habens animum accipiendi Absolutionem.

49. Respondeo pro Lugone; tali casu penitens inchoat Confessionem bonâ fide; quia vult confiteri accipiendo Absolutionem, saltem ab invito eam extorquendò; scit quippe ministrum, si velit, posse mutare suam intentionem, & validè absolvere; quam mutationem utique intendit: ergo intendit Sacramentum, quale Christus instituit, id est, Absolutionem simpliciter voluntariam, estò ab invito secundum quid, vi aut fraude, vel importunis precibus extortam: ergo habet jus ad illud secretum magis, quàm si ipse ab initio fuisset confessus, nullum habens animum accipiendi Absolutionem; tantum, inquam, habet jus, ac si Sacerdos ab initio non contradixisset, intus tamen habens animum non absolvendi.

50. Dices cum Arriaga supra; etiam post dicta omnia peccata, absque intentione accipiendæ Absolutionis, potest intentionem illam mutare, & concepto dolore validè absolvi, maxime si forte inculpabiliter putat, se non teneri dicere illum malum animum, quo accessit; tunc enim, nihil penitus foris ostendendo, potest efficere validam Confessionem: ergo si illa possibilitas mutationis animi sufficit pro Confessario, sufficit & pro penitente. Ergo ex simplici narratione peccatorum coram Sacerdote, etiam cum animo non accipiendi Absolutionem, sed potius eam deridendi; oriatur obligatio sigilli, quod est contra secundam partem Conclusionis.

51. Respondeo N. Conseq. Rationem disparitatis do; quia, secundum jam dicta, & communem sententiam, si Confessarius exterius non manifestet suam contrariam voluntatem, Confessio est sacramentalis, etsi à parte rei Confessarius nolit absolvere; & tamen Confessarius bonâ fide existimaret, penitentem confiteri in ordine ad Absolutionem, ac ipse haberet voluntatem absolvendi, si tamen à parte rei penitens non intendat Absolutionem, non est Confessio sacramentalis: ergo quòd aliqua Confessio sit sacramentalis, vel non sacramentalis in ordine ad sigillum, magis pendet ab actuali voluntate penitentis, quàm Confessarii: ergo licet sufficiat possibilitas mutationis animi pro Confessario, non bene

quem impugnat Arriaga. mellez de reb. de hunc. de pœnit. ab hunc. de mœp. de similit. de sup.

49. Responso Auctoris pro Lugone.

50. Objectio est Arriagæ. de pœnit. ab hunc. de mœp. de similit. de sup.

51. solvitur.

bene infertur; ergo sufficit etiam pro pœnitente.

§ 1. *Signillum magis pœnitentis, quam Confessarii, & quare.*
 Nam pœnitens est, qui confitetur sacramentaliter; ergo in ipso requiritur actualis voluntas Absolutionis, quæ esse non potest, nisi saltem apprehendatur possibilis voluntas Absolutionis in Confessario; & hæc sufficit, ut pœnitens actus velit confiteri in ordine ad obtinendam Absolutionem.

Unde oritur signillum ex illa Confessione, non solum postquam Confessarius mutavit suam voluntatem, sed etiam ante illam mutationem, ita ut tamen Confessarius non mutet suam voluntatem, sed persistat in neganda Absolutione, equidem teneatur peccata pœnitentis celare; non tantum ex obligatione secreti naturalis, sed etiam secreti sacramentalis; quia reverà illa Confessio fuit sacramentalis.

At verò Omnes docent, ante mutationem voluntatis pœnitentis, narrationem illam peccatorum minimè esse Confessionem sacramentalem; ac proinde nullam ex eo oriri obligationem secreti sacramentalis: an autem per mutationem voluntatis fiat sacramentalis, alibi latius tractavimus. Vide disp. 7. sect. 4. concl. 4. & 5. Ergo satis magna disparitas inter illos duos casus, ut non valeat argumentum ab uno ad alterum, quasi in utroque sufficiat possibilis mutatio voluntatis, ut ante mutationem Confessio censetur sacramentalis.

§ 2. *Ut Confessio sit sacramentalis, sufficit aliquando sola apprehensio possibilis voluntatis absolvendi.*
 Cæterum, quod plus est, etiam sola apprehensio possibilis voluntatis absolvendi, est à parte rei possibilis non sit, potest subinde sufficere ad hoc, ut Confessio facta cum animo obtinendi Absolutionem, censi debeat sacramentalis, & per consequens inducere obligationem sigilli: v. g. quando pœnitens putat bonâ fide se confiteri vero Sacerdoti, aut Sacerdoti habenti jurisdictionem, cum tamen non sit verus Sacerdos, aut non habeat veram jurisdictionem. Quæ est communis sententia, & ratio est eadem, quæ supra in principio Conclusionis; quia alioquin fieret injuria Sacramento & pœnitenti: nam licentia revelandi in tali casu peccata confessa, redderet Sacramentum odiosum, & tolleretur libertatem confitendi.

Tenetur sigillo, qui finxit se Sacerdotem.
 Confirmatur ab Arriaga supra n. 20. quia si tenentur alii, qui casu audiunt Confessionem, est non sint Sacerdotes, nec ad ipsos accedat pœnitens; à fortiori tenebitur hic, qui se finxit Sacerdotem, & quasi in foro externo Confessionem audivit; & ratione ipsius delicti dici potest majorem obligationem contraxisse. Hæc ille.

§ 3. *Sotus citatur pro opposita sententia.*
 Sed respondere posset Sotus (qui citatur pro sententia opposita) quod in uno casu notitia oriatur ex Confessione, quæ ab omnibus admittitur sacramentalis; in alio autem casu dubitetur, an sit Confessio sacramentalis; & quamvis communior sententia affirmet, tamen

qui secum negaret, difficulter posse convinci. Alioquin cur etiam non oritur signillum ex Confessione, quæ scienter fit laico, aut Sacerdoti non habenti jurisdictionem, quando pœnitens ex ignorantia invincibili putat, eos valde posse absolvere, & eo fine confitetur, ut absolvetur?

Respondet Suarez disp. 33. sect. 2. n. 2. ille est error operantis, procedens non ex deceptione personæ audientis, sed ex ignorantia juris, & ideo nullam alteri imponit obligationem, quæ ex re ipsa non oriatur.

Contra; etiam in priori casu potest esse error operantis, procedens non ex deceptione personæ audientis, v. g. quando Confessarius bonâ fide putat se esse Sacerdotem, aut habere jurisdictionem; & licet procedat semper ex ignorantia facti, non juris, quid tum? Quæritur quidem, quare potius ignorantia juris tollat obligationem sigilli, quam ignorantia facti; cum in utroque casu pœnitens intendat Absolutionem sacramentalem.

Respondet Lugo supra n. 42. quia in uno casu pœnitens apprehendit Confessionem & Absolutionem veram, quam Christus instituit, scilicet Confessionem factam Sacerdoti, habenti potestatem & jurisdictionem legitimam, licet erret, putans esse Sacerdotem, vel habere jurisdictionem, qui vel Sacerdos non est, vel caret jurisdictione. In alio autem casu non intendit nec apprehendit verum Sacramentum, & Absolutionem à Christo institutam; sed aliam fictam, quam ipse ex suo errore sibi fingit. Iam autem Christus annexit privilegium sigilli non ficto Sacramento, sed à se instituto. Sicut si aliquis ex errore putaret Confessionem factam coram imagine Crucifixi esse sacramentalem, ille, qui eum audiret, non teneretur ad sigillum, cum illa nullo modo sit Confessio sacramentalis à Christo instituta. Hæc ille.

Sed, dicit aliquis; ubi Christus annexit privilegium sigilli Sacramento, à se instituto, non lulum apprehensio? Hoc enim est, quod negat Sotus, & non satis evincitur illo argumento Lagonis. Quo ergo?

Respondetur; quia certum est, oriri obligationem ex Confessione facta sine dolore debito, aut debita integritate, & tamen dolor & integritas tam essentialiter requiruntur ad Sacramentum à Christo institutum, quam minister, id est, Sacerdos cum legitima jurisdictione.

Contra; ergo sicut ex Confessione, scienter facta sine debito dolore, oritur sigillum, etiam idem sigillum oriatur ex Confessione, facta scienter Sacerdoti, non habenti jurisdictionem. Quæ enim ratio disparitatis? Nam in utroque casu fingitur Sacramentum. Itaque difficile est assignare rationem disparitatis inter illos duos casus; & ideo, quidquid sit de veritate speculativa, in praxi consultius est (inquit Dicitur)

disp. 12. n. 30. in fine) sigilli secretum agnoscere, & servare etiam in hoc casu.

Hoc verè dixit Dicastillo ; sed perperam citat Præpositum , tamquam reclamantem sententiæ Lugonis , cum in terminis eam doceat q. 11. de pœnit. n. 22. ibi: Aliter dicendum de eo , qui scienter confitetur non Sacerdoti , putans ministrum hujus Sacramenti non necessariò debere esse Sacerdotem ; quia talis errat in jure , & formali conditione ministri , neque ejus Confessio prudenti æstimatione censeretur sacramentalis , & ex eo , quòd tali casu aliquis non obligetur sigillo Confessionis , ea non potest merito reddi odiosa. Ita hic Auctor.

Meliùs citasset Dicastillo Navar. in Manuali cap. 8. n. 7. ubi generaliter docet , non solum Sacerdotem , sed etiam laicum , cui propter aliquam necessitatem fit Confessio , obligari sigillo Confessionis. Hoc certum est apud Omnes , si non oriatur obligatio sigilli ex hujusmodi Confessionibus , saltem oriri strictissimum aliàs secretum naturale.

Item certum est (ut progrediamur ad secundam partem Conclusionis) non oriri obligationem sigilli ex Confessione , seu narratione peccatorum , factâ animo irridendi Confessarium , aut ipsum Sacramentum , vel intentione Confessarium ad peccatum pelliciendi. Ratio patet ex dictis ; quia non est Confessio sacramentalis , utpote facta sine animo accipiendi Absolutionem , id est , accusandi se coram Iudice , à Christo instituto , ut ab illo vel absolvatur , vel curetur seu juvetur eo modo , quo ipse judicaverit expedire ; immo potiùs cum animo opposito.

Hujus rei exemplum affert Sotus 4. dist. 18. q. 4. a. 5. dicens: Cardinalis quidam , qui conspirationem in Pontificem moliebatur , confessus est alteri ejusdem ordinis Domino , & quidem sacramentaliter , sed tamen eâ intentione , ut eum in suam conjurationem traheret. Postea verò per aliam viam re compertâ , Cardinalis , qui Confessionem audierat , de hoc accusatus fuit , quòd rem non protinus detegisset , immo ob id fuit pecuniâ mulctatus ; & nisi ignorantiam sibi obtendisset , acriùs fuisset punitus.

Nec refert ; quòd confitens protestetur , se loqui sub sigillo ; quia ab ipsius voluntate non dependet sigillum , sed ex institutione Christi , qui soli Absolutioni annexit illud , non quòd Absolutio necessariò debeat sequi , ut patet ex dictis ; sed quòd peccata debeant dici cum aliquo saltem ordine ad illam , ut jam explicatum est. In his autem casibus dicuntur sine ullo tali ordine , immo potiùs cum ordine opposito.

Alioquin quoties aliquis loqueretur cum Sacerdote de peccatis suis , posset velle imponere obligationem sigilli , quod nemo dixerit ; estò etiam id fieret petendi consilii causâ , dummodo illud consilium non sit necessarium ad Con-

fessionem , neque in ordine ad Confessionem petatur.

Quod addo ; quia si foret necessarium ad Confessionem , & in ordine ad Absolutionem peteretur , existimarem talem consiliarium obligari sigillo Confessionis , ut edico Conclus. sequenti , quæ talis est:

CONCLUSIO III.

Sigillo Confessionis obligantur Confessarius , Interpres , Internuntius , Consiliarius , & Prælati , à quo justè petitur venia absolvendi à reservatis ; immo quicumque per Confessarium justè vel injustè , aut casu transiens , vel malitiosè auscultans , venit in notitiam peccatorum ; secùs qui absque necessitate audiunt ex libera voluntate pœnitentis , v. g. publicè confitentis , vel peccata sua in charta describentis.

Hæc Conclusio agit de illis personis , quæ obligantur sigillo Confessionis. Atque in primis , Confessarium eo obligari extra dubium est ; nam respectu ipsius Confessio propriissimè dicitur sacramentalis , utpote , qui potest sacramentaliter absolvere à peccatis.

De Interprete & Internuntio aliqua occurrat difficultas ; tum , quia non habent Claves , neque sunt instrumentum Christi in illo actu , sed organum pœnitentis ; tum , quia pœnitens non tenetur illo modo confiteri : ergo non est , cur obliget tam rigorosè Interpretem aut Internuntium , sed sufficiet naturale secretum.

Ita docet Cajet. verb. Confessio condit. 11. ibi : Verum adverte hic perspicaciter duo. Primò quoad Confessionem per Interpretem , quòd licet in casu , quo non propria lingua intelligitur , possit fieri Confessio per Interpretem : non tamen tenetur aliquis ad hunc modum confitendi ; quia non tenetur nisi Sacerdoti confiteri per seipsum , & tantò minùs , quantò Interpres , cum non se teneat ex parte Sacerdotis , cui ut Deo peccata revelantur , sed ex parte pœnitentis , ex cujus ore loquitur , non tenetur sigillo Confessionis propriè dicto , sed sigillo fidelitatis tenere secreta confitentis peccata. Hæc ille.

Idem docet Sotus 4. dist. 18. q. 4. a. 5. Conclus. 4. ubi in primis dicit , dum alia & solus persona

atque

Dicastillo

Navar.

57.

Non videtur sigillum ex Confessione

58.

obligatur

59. Confessarius tenetur sigillo.

An etiam Interpres.

Negant Cæj.

60.